

El cercavores

El cercavores és un ocell decididament muntanyenc. No el confonguéssiu pas amb un pardal casolà, tot i que s'hi assembla tant per l'aspecte com pel comportament. És rodanxó, una mica més gros que un pardal, amb la cua més aviat curta. S'abriga amb un plomatge al dors i a les ales de color general marró, clapejat de llistes blanques que resulten del blanc de la punta de les plomes. En canvi, els costats llueixen un to castany rogenç, molt elegant, esquitxat de pinzellades igualment blanques. El centre del pit –que no s'aprecia a la foto– és gris com el del pardal. Quasi no hi ha diferències de plomatge entre mascles i femelles; només en època nupcial els cercavores mascles exhibeixen la gola més clara puntejada de negre. El bec és estret i esmolat, negrós a dalt i groc a baix. Les potes són rosades, amb les ungles dels dits llargues i potents per agafar-se a les roques.

A Catalunya nia a l'estatge alpí, quasi sempre per sobre dels 2000 metres, al Prepirineu i al Pirineu, quan la neu acaba de fondre's. A aquestes alçades no hi ha arbres, sinó només prats rasos i roquissars. Utilitza alguna escletxa o forat a terra sota una roca per

fer-hi un niu d'herbes teixides, folrat de molsa i plomissol, on pon de tres a cinc ous que el mascle i la femella covaran per torns. La seva àrea de distribució s'estén per les altres grans serralades d'Europa i d'Àsia. Als Alps no és rar trobar-lo per damunt dels 4000 metres d'altitud. No l'espanta la neu; s'hi posa al damunt sense cap mena de prevenció.

Saltironeja àgil, corre mentre bat les ales o fa volts curts des del cantell d'una roca al d'una altra. Té predilecció per posar-se als punts més enlairats i a les vores dels estimballs, d'aquí el seu nom de cercavores. Menja una mica de tot, insectes a l'estiu i llavors a l'hivern, i també aliments que els humans distrets deixem caure. No té por d'acostar-se als refugis i llocs per on passen els excursionistes. Fins i tot els acompanya al cim per, si hi ha sort, arrebregar algunes engrunes dels entrepans. Fa com els pardals que picotegen entre les taules de les terrasses dels bars a la ciutat, però a l'alta muntanya. És sobretot als Alps on més sovint es deixa veure a l'entorn dels refugis, la majoria dels quals estan emplaçats a l'estatge alpí que li agrada.

A l'estiu se'l troba a les carenes rocoses del Cadí, el Moixeró i la Tosa d'Alp, segur i confiat, aclimatat a les alçades, mentre els excursionistes esbufeguen. El cim del Pedraforca és un dels seus llocs més habituals. Però, de fet, no és imprescindible pujar als cims més alts per veure el cercavores; també es pot esperar que en baixi. A ple hivern, quan fa fred i vent i els grans cims són coberts de neu, el cercavores va a buscar hàbitats similars a les crestes de muntanyes de menys alçada i clima més benigne. Al mes de gener, sobretot si hi ha fredorades i grans nevades al Pirineu, el cer-

cavores sol visitar els cims de Montserrat i de l'àrea del Montcau. Aquesta és l'oportunitat per veure'l sense cansar-s'hi tant. Malgrat aquesta dispersió d'hivern que no s'allunya gaire de l'àrea de cria, el cercavores es considera un ocell bàsicament sedentari.

La població catalana de cercavores s'estima en unes 2.000 parelles; l'hàbitat de l'alta muntanya no és gaire gran, ni dóna per moltes alegries. En canvi, el cens de muntanyencs ocasionals a Catalunya és, de llarg, molt més extens; arribaríem segur als 2.000 només entre els manresans. Alguns caps de setmana d'estiu, el cim del Pollegó Superior del Pedraforca queda petit per rebre tants excursionistes.

Qualsevol diumenge al matí, centenars de persones pugen a Sant Jeroni moguts per un irracional desig compartit amb el cercavores: la conquesta inútil del punt més alt i dominant, des d'on no es pot anar més enllà.

El cercavores, com moltes altres espècies d'ocells, està emparat per la llei catalana 2/2008 de protecció dels animals. Però més que la legislació, al cercavores li convé la generositat dels muntanyencs. A muntanya, estiguem atents a la presència

del cercavores. Si li donem menjar –molles de pa, fruits secs, galetes...–, l'arrebregarà tan bon punt ens allunyem una mica. Sobretot ara a l'hivern, quan coincideix que l'aliment és escàs a la natura i les necessitats energètiques més altes, és quan més ho agrairà. Si ens sentim pesats després dels àpats de les festes i no sabem què fer-ne ja de torrons i polvorons, una bona opció és pujar a la muntanya i convidar el cercavores. Compartir l'esmorzar amb el cercavores és la millor manera de contribuir que aquest simpàtic ocell segueixi fent cabrioles per les crestes de la muntanya i de recompensar-lo per la seva companyia als cims. ■

Foto pàgina esquerra:

El cercavores (*Prunella collaris*) al cim de Sant Jeroni de Montserrat.

Foto pàgina dreta:

Mascle de pardal comú (*Passer domesticus*) a la ciutat. Noteu les diferències morfològiques entre el pardal i el cercavores: el pardal és més petit; no té franges blanques al plomatge del dors i de les ales; el pit, els costats i la galta són de color gris plata uniforme; la cua és llarga, les potes marró i el bec gruixut i cònic. Per als més detallistes, el pardal té una característica taca blanca darrere l'ull. A més, el plomatge del pardal comú varia molt més en funció de l'edat, el sexe i l'estat reproductor que el del cercavores.